

O Jednom výročí

Letos na podzim uplyne již 35 let od založení naší největší nevládní organizace působící v ochraně přírody. Český svaz ochránců přírody není čtenářům časopisu zapotřebí příliš představovat. Navíc do minulosti se často neradi vracíme, připadá nám příliš vzdálená a vyvětralá. Ale pro porozumění role dobrovolné ochrany přírody u nás se bez aspoň malého ohlednutí neobejdeme. Není samozřejmě nutné vracet se sto let zpátky k okrašlovacím spolkům, na jejichž aktivity ČSOP navazoval zprvu nevědomě, aby se v 90. letech k jejich tradici plně přihlásil a v roce 2001 obnovil i vydávání časopisu Krása našeho domova.

Pro nelehké období, v němž se dnes nachází ochrana přírody, mi přijde zajímavé i důležité připomenout, že během několika let od svého vzniku se Svaz stal mohutnou organizací s 970 základními články sdružujícími přes 26 tisíc členů! Jistě namítnete, že byla jiná doba, mnohé bylo organizováno shora, ale zároveň byla tato forma činnosti považována za jednu z mála, ve které se našli všichni svobodně smýšlející lidé, např. skauti i trampové. Přesto bychom dnes, kdy velmi naléhavě hledáme spojence, neměli zapomínat, jak početnou skupinu dokázaly myšlenky ochrany přírody oslovit.

Od začátku byl ČSOP významným partnerem státní ochrany přírody. V roce 1989 pečovaly jeho základní organizace o 486 lokalit, což byla tehdy skoro polovina maloplošných chráněných území u nás! Po sametové revoluci jsme my všichni, dobrovolní ochránci přírody nevyjímaje, prošli větší či menší změnou způsobu života. Objevily se zdánlivě neomezené možnosti, ze základek ČSOP vznikla řada samostatných ekologických nevládek, odešly i skautské a woodcrafterské oddíly, prostě všichni, kteří už nepotřebovali ochrannou střechu nebo chtěli být jiní či radikálnější. Mnohé organizace by takové pouštění žilou nepřežily, ale opět se ukázalo, že svorník ochrany přírody je silou, která je schopná udržet stavbu pohromadě, a dokonce ji přivést k novému rozmachu.

V roce 1997 byly ustaveny tři základní programy, které se staly pilíři činnosti ČSOP v dalším období. O činnosti národní sítě záchranných stanic jste si mohli přečíst v prvním loňském čísle, program pozemkových spolků představuje Pavel Pešout s Honzou Moravcem o pár stránek

dál. Své nezastupitelné místo má samozřejmě program na ochranu biodiverzity, podporovaný z prostředků MŽP a LČR, pod jehož střechou je ročně uskutečněno na 250 projektů na území celé republiky.

K tomu připočítejme péči o mnoho desítek chráněných území, každoroční akce jako Uklidme svět či Živá zahrada, celostátní sbírky Místo pro přírodu a Zvíře v nouzi a v neposlední řadě program Blíž přírodě, který probíhá od roku 2007. Jeho partnerem je NET4GAS a za dobu trvání programu se podařilo zpřístupnit přes 60 přírodně zajímavých lokalit, často vykoupených pozemkovými spolky. V současné době připravujeme ke spuštění nový program na mapování mokřadů.

Aby nebyl výčet aktivit ČSOP příliš dlouhý, nepustil jsem se ani do oblasti práce s dětmi a mládeží, která vždy tvořila druhou linii činnosti Svazu. Desítky dětských oddílů Mladých ochránců přírody, pořádání známých soutěží jako Zlatý list pro oddíly dětí ze základních škol a Ekologická olympiáda pro školy střední, tábory, exkurze, besedy... Co chtěl těmito řádky autor říct? Především poděkovat tisícům lidí, kteří byli či jsou členy ČSOP a vykonali pro naši přírodu obrovské množství práce. Povzbudit pracovníky státní ochrany přírody, aby v těžkých chvílích věděli, že tady už 35 let nejsou sami, ale mají tisíce spojenců a pomocníků, kteří sledují stejný cíl. A připomenout nám všem, že je kolem nás ještě mnoho dalších, které jsme sice zatím neuměli oslovit, ale srdce k ochraně světa kolem nás mají otevřená.

Libor Ambrozek, předseda ČSOP

První číslo vyšlo v roce 1946

Ochrana přírody 2/2014 Ročník 69
Vychází 6x ročně
Cena 39 Kč

Časopis státní ochrany přírody
The Nature Conservation Journal

© Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2014 Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele

ISSN 1210-258X
Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov ve spolupráci se Správou jeskyní ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Průhonice
Šéfredaktor Mgr. Dalibor Zachoval
Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek ● prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Mgr. Svatava Havelková ● Ing. Anna Hubáčková ● Ing. Michael Hošek ● doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc. ● Mgr. Karel Chobot, Ph.D. ● Mgr. Jakub Kašpar ● doc. RNDr. Ladislav Míko, Ph.D. ● JUDr. Svatomír Mičoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. Zdeněk Patzelt ● RNDr. František Pelc (předseda) ● Ing. Pavel Pešout ● RNDr. Jan Plesník, CSc. ● RNDr. František Pojer ● Mgr. Karolína Šulová ● RNDr. Alena Vopálková

Adresa redakce

Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
tel. 283 069 136, 283 069 111, fax 283 069 247
ochrana.prirody@nature.cz
www.casopis.ochranaprirody.cz
www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR

jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
Ve Žlíbku 1800/77, hala A3 193 00 Praha 9;
tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
send@send.cz
www.send.cz

Objednávky do zahraničí

vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
tel. 283 069 127
predplatne@nature.cz

Tisk Tiskárna Helbich, a.s.

Grafická úprava a sazba www.pixl-e.cz

Korektury Karel Klem, Jana Klímešová

Toto číslo vychází 22. 4. 2014

Podrobný seznam literatury a summary k jednotlivým příspěvkům je na našich webových stránkách, případně na vyžádání v redakci.

